

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-252/12-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Brno, Merhautova 15
Sídlo:	Merhautova 15, 613 00 Brno
IČ:	00638005
Identifikátor:	600019861
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	RNDr. Miladou Odstrčilovou, ředitelkou školy
Místo inspekční činnosti:	Merhautova 15 a Lipová 18, Brno
Termín inspekční činnosti:	28. – 29. únor a 1. – 2. březen 2012

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Brno, Merhautova 15 (dále „škola“) je příspěvkovou organizací vykonávající činnost střední školy, vyšší odborné školy, školní jídelny a domova mládeže. Škola realizuje svou činnost v souladu s údaji uvedenými v rejstříku škol a školských zařízení. K 30. září 2011 se vzdělávalo 605 žáků ve střední škole v 24 třídách, což je 86,4 % z celkového povoleného počtu 700. Počet žáků má stoupající tendenci, a to i při nepříznivém demografickém vývoji (2009/2010 – 547 žáků, 2010/2011 – 572 žáků, 2011/2012 – 605 žáků).

Škola má z hlediska Jihomoravského kraje specifickou oborovou nabídku. Zájem žáků o vzdělávání ve škole převyšuje její možnosti. V letošním školním roce je výuka realizována v následujících oborech:

53-41-M/008 Nutriční asistent (dobíhající obor)

53-41-M/02 Nutriční asistent

53-43-M/005 Laboratorní asistent (dobíhající obor)

- 53-43-M/01 Laboratorní asistent
- 53-44-M/006 Oční technik bez získání způsobilosti zdravotnického pracovníka (dobíhající obor)
- 53-44-M/007 Asistent zubního technika (dobíhající obor)
- 53-44-M/03 Asistent zubního technika
- 69-41-L/02 Masér sportovní a rekondiční
- 69-42-M/01 Oční optik
- 53-41-J/004 Zubní instrumentářka (dobíhající obor)
- 53-41-J/01 Zubní instrumentářka

Dobíhající obory jsou realizovány podle původních schválených učebních dokumentů, v ostatních oborech probíhá výuka podle školních vzdělávacích programů (ŠVP).

Výuka se uskutečňuje na dvou pracovištích školy, a to na ulici Merhautova 15 a Lipová 18 v Brně.

Škola žákům nabízí ubytování v domově mládeže, který je v areálu pracoviště Lipová a umožňuje ubytování 128 žákům. Ve stejné budově je umístěna i školní jídelna, která poskytuje stravování žákům. Na pracovišti Merhautova nemají žáci zajištěné obědy, k dispozici je bufet a možnost ohřát si přinesené jídlo.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

V předstihu před inspekční činností byly posouzeny ŠVP pro obory Nutriční asistent, Asistent zubního technika, Masér sportovní a rekondiční a Oční optik, které jsou zpracovány v souladu s rámcovými vzdělávacími programy (RVP). V rámci inspekční činnosti byl posouzen ŠVP pro obor Laboratorní asistent, který je realizován od začátku tohoto školního roku. Při jeho analýze byly zjištěny odstranitelné nedostatky, které nemají vliv na průběh vzdělávání žáků, a vedení školy s nimi bylo seznámeno. Na základě vlastního hodnocení realizuje škola od září 2011 vzdělávání v oboru masér sportovní a rekondiční podle inovovaného ŠVP.

Disponibilní hodiny v ŠVP byly využity pro navýšení hodinové dotace povinných maturitních a odborných předmětů, a to v souladu s profilem absolventa.

Škole se daří zachovávat vysoký zájem uchazečů o vzdělávání. Uchazeči jsou přijímáni na základě přijímacích zkoušek. Některé obory vzdělání jsou naplněny již v prvním kole přijímacího řízení, ostatní jsou doplněny v dalších kolech přijímání. O své vzdělávací nabídce a o přijímání žáků škola informuje na webových stránkách, náborových akcích a na burzách škol. Kritéria pro přijímání žáků ke studiu škola zveřejňuje v souladu s právními předpisy.

Informace a poradenskou pomoc žákům při studiu zajišťují výchovní poradci pro každé ze dvou pracovišť školy. Evidují žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) a informují o nich třídní učitele. Každé z pracovišť volí metodologicky odlišný přístup v nastavení podmínek pro práci se žáky se SVP. Na pracovišti Lipová volí formu smlouvy uzavíranou mezi zákonnými zástupci žáků a školou ve věci vzájemné spolupráce. Na pracovišti Merhautova upřednostňuje výchovná poradkyně osobní kontakt se zákonnými zástupci žáků. Nedílnou součástí kooperace s výchovnými poradci obou pracovišť je spolupráce s vychovatelkami domova mládeže. Na domově mládeže je součástí každého spisu žáka návrh na postup při řešení krizových situací v souvislosti se sociálně patologickými jevy. Tento model prevence a vzájemného předávání informací je účelný. Také vyučující mají o žácích se SVP nebo předpokládaným rizikovým chováním dobrý přehled. K dobrému přehledu o žácích přispívá pozitivní klima školy a dobrá komunikace

uvnitř pedagogického sboru samostatně na každém ze dvou pracovišť. Nadále však přetrvávají komunikační bariery mezi oběma součástmi školy navzájem. Na úrovni žáků se občasné vzniklé nežádoucí jevy (kouření, poruchy příjmu potravy, náznak šikany) řeší okamžitě.

Na pracovišti Merhautova se vzdělávají 2 individuálně integrované žákyně s těžkým sluchovým postižením podle individuálního vzdělávacího plánu (dále IVP). Na pracovišti Lipová se podle IVP nevzdělává žádný žák. Škola zabezpečuje výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami efektivním způsobem tak, aby jim umožnila realizovat a ukončit vzdělávání v souladu se stanovenými cíli.

Metodici prevence, výchovní poradci z obou pracovišť i ostatní vyučující potvrdili dobré klima v převážně dívčích třídních kolektivech. Vyučujícím se daří předcházet konfliktům ve třídách a eliminovat náznaky negativních jevů. Žáci jsou prokazatelně seznamováni s pravidly, aktuálními předpisy pro bezpečné chování a možnými riziky v teoretickém i praktickém vyučování při zahájení školního roku.

Výsledky vzdělávání byly hodnoceny se zaměřením na všeobecně vzdělávací a odborné předměty. Ve všech hodinách probíhala výuka v příznivé atmosféře, vycházela ze vstřícného a tolerantního přístupu učitelů k žákům, z jejich přirozené autority a z oboustranně otevřené komunikace.

Sledované hodiny povinných všeobecně vzdělávacích předmětů byly vyučujícími dobře připravené. Ve většině z nich byla uplatňována frontální, výjimečně i kooperativní forma výuky. V některých sledovaných hodinách byly využívány dostupné pomůcky a informační a komunikační technologie (ICT). Podle možností vyučující volili úkoly s ohledem na dosavadní zkušenosti žáků, mezipředmětové vztahy a jejich využití v praktickém životě. Žáci se do výuky aktivně zapojovali a většina z nich prokazovala velmi dobré znalosti. Dostávali potřebný prostor k prezentaci, což napomáhalo k rozvoji jejich komunikativních dovedností. V některých hodinách žáci sami vyhledávali informace, třídili je podle zadaných úkolů a následně se snažili vyvozovat závěry. K hodnocení žáků učitelé nejčastěji využívali slovní hodnocení a pochvaly.

Výuka odborných předmětů byla organizačně dobře zajištěna, většinou vedena frontálním způsobem, ojediněle se zařazením skupinové práce. Sledované hodiny se od sebe významně lišily. Ve většině hodin měli žáci méně příležitosti k aktivnímu zapojení do výuky. Zadávané úkoly byly přiměřené a vedly k získávání odborných kompetencí podle požadavků učebních dokumentů. V některých hodinách žáci komunikovali s vyučujícími i mezi sebou v rámci zadávaných úkolů, prezentovali své názory a vysvětlovali je. V ostatních hodinách převládal pasivní přístup žáků a aktivita se přesouvala na učitele. V případě zařazení různých výukových metod a forem v průběhu vyučovací hodiny se projevila zvýšená aktivita žáků a iniciativní zapojení do výuky. Pouze v menší míře využívali učitelé dostupné ICT a názorné pomůcky. Součástí výkladu byly aplikační úlohy z běžného života. Při praktických ukázkách učitelé využívali instruktáže a úkoly rozdělávali přiměřeně vzhledem k schopnostem žáků. V hodinách bylo ojediněle zařazeno průběžné motivační hodnocení žáků nebo klasifikace individuálních výkonů. Málo příležitostí měli žáci k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení.

Hodnocení žáků se provádí podle školou nastavených pravidel, která jsou součástí zveřejněného školního řádu. Nedostatkem pravidel pro hodnocení žáků je neúplné zapracování všech stupňů pro celkové hodnocení žáků na vysvědčení a nepřesné definování pravidel pro konání komisionální zkoušky.

Úspěšnost a úroveň znalostí žáků škola pravidelně zjišťuje a vyhodnocuje, převážně klasickými metodami písemných prací a ústním zkoušením. Škola provádí čtvrtletně v rámci klasifikační porady systematické hodnocení dosažených individuálních

a skupinových výsledků vzdělávání žáků. Na základě těchto analýz přijímá opatření na podporu žáků s neúspěchem při vzdělávání, kterých je ve škole malý počet.

Z hlediska časové posloupnosti škola zařadila externí hodnocení (Vektor 4) realizované v roce 2010, z něhož vyplývá, že žáků zvyklých se pravidelně připravovat na jeden z předmětů (MAT, ČJ, AJ, NEJ), je méně než polovina. Tato skutečnost je v souladu s následujícím zjištěním z externího testování žáků, ze kterého dále vyplynulo, že v anglickém jazyce využívají žáci svůj potenciál nedostatečně. V matematice, českém a německém jazyce pracují žáci v rámci svých možností optimálně. Škola se účastnila testování ve vztahu k nové maturitní zkoušce MAG v podzimním termínu, do maturitní generálky se nezapojila. Na výsledky maturitní zkoušky neměla tato skutečnost vliv. Žáci dosáhli průměrných výsledků. Pohyb žáků v průběhu školního roku (přestupy, přerušení nebo ukončení studia), jsou nízké. Systematickému hodnocení individuálních a skupinových výsledků vzdělávání škola věnuje náležitou pozornost, dosahované výsledky jsou standardní.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Koncepce školy navazuje na krajské i celostátní strategické záměry ve školství. Stanovené cíle, které si škola vytyčila, se jí daří průběžně realizovat. Stěžejními cíli školy je posílení její pozice, prezentace na veřejnosti, uplatnitelnost absolventů na trhu práce, udržování úzké spolupráce se zdravotnickými zařízeními, modernizace technického vybavení školy a zkvalitňování a posilování mezilidských vztahů. Koncepční materiály jsou provázány s ostatními strategickými materiály školy. Škola má stanovenou soustavnou evaluaci a je si vědoma svých silných stránek, které dokáže dále rozvíjet.

Plánování školy je efektivní, podrobně rozpracované pro obě pracoviště, směřované do všech oblastí života školy. Organizace vzdělávacího procesu a kontrolní mechanismy jsou funkční.

Ředitelka školy splňuje všechny požadavky pro výkon funkce a plní povinnosti, které jí vyplývají z platných právních předpisů. V souladu s organizační strukturou deleguje některé kompetence na další pracovníky školy.

Ředitelka školy průběžně sleduje a vyhodnocuje personální podmínky. Vzdělávání zajišťuje 73 pedagogů, z nichž 64 je odborně kvalifikovaných pro výuku na střední škole. Vzhledem ke skladbě odborných předmětů je výuka zajištěna i vysokým počtem externích učitelů (124 vyučujících). Škola věnuje odpovídající pozornost začínajícím a nově přichozím pedagogům, a to hlavně prostřednictvím uvádějících učitelů, kteří jim poskytují metodickou pomoc. Vedení školy dlouhodobě a systematicky podporuje všestranný profesní růst učitelů. Úvazky jsou vhodně přidělovány vzhledem k potřebám školy, kvalifikaci i praxi pedagogů. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) je realizováno s ohledem na potřeby školy. Prioritami DVPP je v současné době vzdělávání ke státní maturitě a kurzy v oblasti metodické podpory při práci se žáky. Personální předpoklady školy jsou na dobré úrovni.

Organizace vzdělávání je náležitě zajištěna skladbou předmětů i jejich hodinovou dotací, která vychází ze stanovených učebních plánů jednotlivých oborů. Vzdělávání se realizuje na základě rozvrhu vyučovacích hodin, který splňuje požadavky dané právními předpisy. Praktické vyučování je organizačně zajišťováno jednak formou učební praxe a jednak průběžnou nebo souvislou praxí ve zdravotnických zařízeních. Organizace praxe je dobře promyšlena tak, aby žák absolvoval předepsané odborné činnosti a získal příslušné

odborné kompetence.

Škola přijímá účinná opatření k zajištění bezpečného prostředí pro vzdělávání žáků i při všech činnostech pořádaných školou. Zásadní pravidla pro bezpečnost žáků jsou součástí školního řádu a žáci byli s podmínkami pro bezpečné chování prokazatelně seznámeni při zahájení školního roku 2011/2012. Škola eviduje úrazy žáků ve dvou knihách (podle pracovišť). Od školního roku 2009/2010 do data inspekce eviduje celkem 66 úrazů, převážně v tělesné výchově a laboratorních cvičeních. Míra počtu úrazů je za poslední 3 roky stabilní. Záznamy o úrazech odesílá škola v elektronické formě. Evidence úrazovosti je řádně vedena v souladu s právními předpisy.

Vedení školy se úspěšně snaží o trvalé zdokonalování materiálních podmínek pro vzdělávání, které patří mezi silné stránky školy. Škola má dostatečné množství učeben, intenzivně využívaných pro výuku. Kmenové i odborné učebny jsou prostorné, postupně vybavované novým nábytkem a ICT (19 dataprojektorů, 11 notebooků, 1 interaktivní tabule). Odborné učebny a laboratoře jsou nadstandardně vybavené učebními pomůckami a speciálními laboratorními přístroji, které jsou přínosem pro výuku oborů a získávání odborných dovedností žáků. Vlastní výuka probíhá na dvou pracovištích v různých částech Brna. Od poslední inspekce zůstávají nadále nedořešené vlastnické vztahy k budově na ulici Lipová (vlastník budovy Město Brno), což přináší současný neutěšený stav budovy, který brání využívání 2 učeben a části venkovních balkonů. Ředitelka školy písemně oslovila majitele a žádala nápravu (zatím bez opatření ze strany majitele). Od zahájení školního roku musí škola na pracovišti Lipová přijímat trvalá náhradní řešení pro zabezpečení výuky. Škola má na obou pracovištích tělocvičny, posilovny a velmi dobře vybavené prostory pro relaxaci žáků o přestávkách. Prostředí školy je upravené a podporuje estetické vnímání žáků (na pracovišti Merhautova).

Na obou pracovištích školy probíhá neustálá modernizace a obnova prostředků ICT. Žáci mají přístup na všech pracovištích školy k 99 PC a možnost připojení WiFi sítě. Elektronický informační systém je využíván k efektivní komunikaci s rodiči (klasifikace, chování a absence žáků). Učebny, kabinety učitelů a kanceláře vedení školy jsou propojeny vnitřní počítačovou sítí s připojením k internetu a možností podpory výuky prostřednictvím systému MOODLE (učební texty pro žáky). Škola má dobře vybavenou knihovnu s možností celodenního využití pro žáky. Učebnice si žáci pořizují samostatně podle pokynů učitelů. Materiální podmínky pro výuku, především na úseku odborných předmětů, mají trvale velmi dobrou úroveň.

Finanční předpoklady střední školy byly hodnoceny za období let 2009 až 2011 podle předložených účetních dokumentů. Hlavním zdrojem příjmů školy v hodnoceném období byly prostředky poskytované ze státního rozpočtu (dále SR) v celkové výši 82 299 tis. Kč, (78 % výnosů z hlavní činnosti). V rámci uvedené dotace získala škola i účelové prostředky ze SR (celkem 4 779 tis. Kč), určených převážně na posílení odměňování zaměstnanců ve školství. Zřizovatel školy poskytl ve sledovaném období 16 785 tis. Kč, to je 16 % výnosů z hlavní činnosti, výhradně k úhradě provozních nákladů. Prostředky na mzdy a zákonné odvody činily za sledované období 71 952 tis. Kč (87 % prostředků poskytnutých ze SR). Náklady na učebnice a učební pomůcky dosáhly za sledované období 3 931 tis. Kč, prostředky ICT 322 tis. Kč a vzdělávání učitelů 152 tis. Kč. Celkové investiční výdaje na obnovu a rozvoj majetku školy činily za uvedené období 5 242 tis. Kč a byly poskytnuty z prostředků zřizovatele na rekonstrukci vytápění (3 126 tis. Kč) i z vlastních zdrojů (2 116 tis. Kč). Výnosy z doplňkové činnosti (ubytování v domově mládeže, pronájmy) činily ve sledovaném období celkem 674 tis. Kč.

Další zdroje financování získala škola svým zapojením do projektů. Ve školním roce 2011/2012 pokračuje v naplňování projektu *Modernizace a implementace školního kurikula* s rozpočtem celkem 1 025 tis. Kč, z toho v roce 2011 bylo vyčerpáno 245 tis. Kč.

Dále čerpá prostředky svým zapojením do společného projektu MU a zdravotnických škol *Zavádění efektivních metod výuky s využitím digitálních medicínských obrazových informací na SZŠ*, v letech 2010 a 2011 získala celkem 1 290 tis. Kč. V letošním roce realizuje i další projekty (*Zdravá škola, Do světa, UNIV 2 Kraje, Škola roku a Cyklus edukačních skupin o zdravé výživě pro děti ZŠ*).

Škola je velmi aktivní a úspěšná ve spolupráci s odbornými firmami při získávání přístrojového vybavení (sponzorský dar, zapůjčení) a nových vzorových materiálů pro laboratorní práce žáků (např. obor oční optik, přístroj za 1 mil. Kč). Škola ve sledovaném období měla dostatek finančních prostředků k naplňování svého vzdělávacího programu.

Přínosem pro činnost školy je partnerská spolupráce. Stěžejními partnery jsou zřizovatel, zákonní zástupci žáků a školská rada. Zákonní zástupci žáků jsou pravidelně informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání prostřednictvím elektronického systému a konzultačních hodin. Spolupráce se zřizovatelem, který přispívá k zabezpečení bezproblémového chodu školy a postupnému zlepšování podmínek pro vzdělávání a poskytování školských služeb, je efektivní. Ředitelka školy vytváří podmínky pro práci školské rady a seznamuje ji s činností školy. Dobře fungujícího partnerství se studentskou radou využívá vedení školy k řešení studijních, organizačních a provozních záležitostí. Klub přátel školy přispívá na různé školní i mimoškolní akce školy (soutěže, přispívá na učňovské zkoušky, podporuje činnost kroužků apod.) především finanční podporou. Významným přínosem spolupráce je zejména zajištění kvalitní přípravy žáků na budoucí povolání ve zdravotnických zařízeních v městě Brně formou praktického vyučování a souvislé odborné praxe žáků. Stále pokračuje spolupráce s mnoha brněnskými nemocnicemi, soukromými laboratořemi, zubními ordinacemi, očními optikami a pracovištěm pro dentální hygienu. Také spolupráce s profesními organizacemi a výrobními podniky má pro školu velký význam. Přínosem je také spolupráce se Společenstvem českých optiků a optometristů a dalšími organizacemi spojenými s budoucími profesemi žáků této školy. Velkou pomocí ze strany partnerů školy je také zapůjčování nových přístrojů a vzorové materiály pro výuku. Žáci se pravidelně účastní řady charitativních akcí a sbírek.

V odborném vzdělávání se žáci zapojují do školních, krajských, celostátních i mezinárodních soutěží i olympiád (odborných, přírodovědných, z českého jazyka i sportovních) včetně středoškolské odborné činnosti.

Partnerství školy je na dobré úrovni a přispívá ke zkvalitnění a doplnění procesu vzdělávání.

Závěry, celkové hodnocení školy

Vzdělávací nabídka školy je v souladu s údaji uvedenými v rejstříku škol a školských zařízení. Škola zajišťuje rovný přístup ke vzdělávání žáků a při přijímání ke vzdělávání dodržuje požadavky právních předpisů.

Organizace výuky odpovídá podmínkám školy. Materiální zabezpečení výuky je trvale na velmi dobré úrovni a je pro žáky velmi podnětné. Škola přijímá účinná opatření k zajištění bezpečného prostředí a řádně vede evidenci úrazovosti v souladu s právními předpisy. Škola získává další zdroje financování svým trvalým zapojením do projektů a rovněž aktivní spoluprací s odbornými firmami při získávání přístrojového vybavení a vzorových materiálů pro laboratorní práce žáků. Partnerská spolupráce je využívána ve prospěch rozvoje školy a přispívá ke zkvalitnění vzdělávání.

Škola disponuje dostatečným množstvím finančních prostředků k naplňování svého vzdělávacího programu.

Ve sledovaných hodinách měla výuka odlišný charakter, rezervy má škola v účinnější podpoře komunikativních dovedností žáků a zavádění inovativních metod do výuky.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Brně dne 26. března 2012

(razítko)

Ing. Ilona Ptáčková, školní inspektor

Ilona Ptáčková v. r.

Ing. Ivana Fischerová, školní inspektorka

Ivana Fischerová v. r.

Ing. Lenka Skotáková, školní inspektorka

Lenka Skotáková v. r.

Ing. Silvestr Rolek, CSc., školní inspektor

Silvestr Rolek v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Brně dne 2. dubna 2012

(razítko)

RNDr. Milada Odstrčilová, ředitelka školy

Milada Odstrčilová v. r.

Připomínky ředitele školy